

Titel: Fortegnelsen over Trykkefrihedens Skrifter I, stk. 17

Citation: "Fortegnelsen over Trykkefrihedens Skrifter I, stk. 17", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 1, Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, stk. 1-24, anm. nr. 1-332, dækkende 14.09.70-13.09.71*, Kanneworff, 1771, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-4_001-shoot-workid4_001_011.pdf (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 1, Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, stk. 1-24, anm. nr. 1-332, dækkende 14.09.70-13.09.71

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fortsettelse af Fortegnelsen paa alle de Skrifter som

Trykfriheden

har givet Anledning til, hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde.

Med en kort Erindring

om et hvert Skrift.

Syttende Stykke.

Kjøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos Kannevorff i Silkegaden.

2

Anmeldelse.

Hr. Jørgen Stauning, Medtjener i Ordet ved vor Frue Meenighed i Aarhus og Præst til Hospitalet sammesteds, agter at udgive et Skrift under saadan Titel og af saadan Indhold: "Korte Betragtninger over enkelte Steder af det gamle og nye Testaments Bøger, af østerlandenes saavel som Grækernes, Romernes" og andre Folkearters Alderdomme og Skikke, af gamle verdslige Skribenters Vidnesbyrd, af Ordenes egentlige Bemærkelse i begge Sprogene, til visse Steders Fortællers og Talemaaders desto nøiere Oplysning og Forstand." Autor vil stræbe at gjøre Indholdet passende med Titelen. Skriftet vil nok udgiøre tvende middelmaadi-Dele i 8vo, hvoraf den første skal indeholde Anmærkningerne over det gamle, og den anden over det nye Testamente.

Skriftets Pris kan han ikke egentlig bestemme, dog skal hver Deel ikke overstige 6 til 7 Mark Danske.

De som have Lyst at tegne sig som Kjøbere heraf vilde derom behage at mælde sig i Kjøbenhavn hos Studiosus Chr. Hertel paa Regentzen i No. 5. i 4de Gang; i Kallundborg hos Amtsforvalter Falch; i Aarhus hos Autor selv; i Horsens hos Jacob Hansen; i Randers hos Forstander Riisbrich; i Wiborg hos Conrector Hiersing; i Aalborg hos Peder Wedege, Collega ved Skolen; ved Weile hos Provst Buchholtz i Balle Præstegaard, og i Fyhn hos Præsten Bøtcher i Lumbye. Det er allene et tilstrækkeligt Antal af Subscribenter, hvorved Autor kan see sig skadesløs, der skal afgjøre om dette Skrift nogen Tid skal komme for Lyset.

3

No. 245.

Korte Betragtninger over de saa kaldede Patriotiske Tanker forfattede udi

Anledning af et Skrift kaldet korte Betragtninger over Hoveriets Afskaffelse i Dannemark. Aliter catuli longe olent, aliter sues. Plaut. Aalborg 1771, trykt udi det Kongel. privil. Bogtrykkerie ved J. P. Holtzberg. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden, og hos Kierulv paa Regentzen i 6te Gang No. 5. for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Vi have under No. 151. anført det Skrift, som denne gode Forfatter har paa-

4
262
taget sig at igiendrive, skjønt et saadant Skrift neppe fortiente at besvares.

No. 246.

Samling adskillige moralske Sange, nye og lærerige Oder og Arier for det smukke Kiøn. Til beste for den almindelige Hjelpekasse, hvoraf Huus-Arme og Nødlidende her i Staden nyde maanedlig Understøttelse. Aalborg 1771, trykt udi det Kongel. privilegerede Bogtrykkerie ved Joh. P. Holtzberg. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden, og hos Kierulv paa Regentzen i 6te Gang No. 5. for 4 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Titlen er lidt for smuk til Indholdet, der allene er en Samling af gamle bekendte Viiser, blant hvilke der endog er gjort et slet Valg; thi vi have mange bedre end de beste af dem man her forefinder.

No. 247.

Besvarelse paa det af Oberberg-Casserer Schwingel udgivne saa kaldede Anhang til det frievillige Slaverie. Kiøbenhavn

5
263
1771, trykt og findes tilkiøbs hos August Friderich Stein, boende i Skidenstrædet, for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Denne Besvarelse er fra Forfatteren af Skriftet: Det frivillige Slaverie, som findes anført under No. 153 i denne Fortegnelse, og paa hvilket Hr. Oberberg-Commissair Schwingel gav sit Svar under Titel af Anhang, (see No. 210. i denne Fortegnelse.) Forfatteren af denne korte Besvarelse skriver i saa kiæk en Tone, at man ikke andet kan troe, naar man deraf skal dømme, end at han fører en reen og retfærdig Sag.

No. 248.

Tanker om Brændeviins-Brænden. Skienket til Stiftelsen for nyefødte Børns Opdragelse. Kiøbenhavn, trykt hos L. N. Svare, boende i Skindergaden, 1771. Sælges hos Hr. Syndicus Lunding i Raadhuusstrædet for 12 Skilling, stor 3 1/4 Ark i 8vo.

Forfatteren troer, at Brændeviinsbrændingen er en Hoved-Aarsag til Kornprisernes Forhøielse, og anseer den som en ødeleggende

6
264 Ting for Landet. Han vilde, at det skulde reent forbydes, og i dets Sted tillades fremmed Brændeviins Indførsel. De Indvendinger som kunde gøres imod dette hans Forslag besvarer han, saa vidt vi indsee, med temmelig Tydelighed og Grundighed, og faaer derved Lejlighed til at udlade sig om den Skade det er for Landet, at uundværlige fremmede Varer enten blive forbudne, eller og ved for høi Told forhindrede at indføres, endog Forbuddet paa fremmede Kornvarers Indførsel, holder han for at være fordærvende for Landet, og synes at bevise det med temmelig Grundighed.

No. 249.

En Normands Besvarelse paa nogle

nyere Indvendinger imod et Akademies Oprettelse i Norge. Kiøbenhavn, tilkiøbs hos Kannevorff i Silkegaden. 1771. Sælges for 12 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Det er de Indvendinger, som anføres i den kritiske Journal No. 10. ved Recensionen af Undersøgelsen hvorvidt de

7
265 Aarsager kan gielde de, der anføres som Hindringer for et Akademies Oprettelse i Norge, som Forfatteren her har paataget sig at besvare. Han igiendriver sin Modstandere med megen Beskedenhed og Snildhed, men tillige med en Nidkierhed der temmelig giver tilkiende, at han mere har stræbt at vise sig koldsindig og upartist, end virkelig været det. Endelig giver han og et Svar til Forfatteren af det, der om denne Materie var indrykket i Adresse-Efterretningerne No. 69; men i dette Svar har han lidet formeget og uden Nødvendighed givet sin Heede Tøilen. Dog siger han endog i dette mange gode Sandheder.

No. 250.

Nærmere Betragtninger af Philokalus.

Om Studeringers nærværende Tilstand og bedre Indretning. I Anledning af Raisonnemens over Kiøbenhavns Universitet. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Brødrene Berling. Sælges sammesteds saa og i den Mummiske Boglade, og hos Kanneworff i Silkegaden i No. 66. for 12 Skilling, stor 4 1/2 Ark i 8vo.

8

266

Forfatteren vedbliver med samme Nidkierhed som i hans første, og under No. 91 i denne Fortegnelse anmeldte Skrift, at lægge for Dagen de Misbrug, der ere ved vores Universitet, og de Mangler der ere ved dets Indretninger. Til denne Fortsættelse, siger han i Fortalen, er jeg opmuntret af de gode Domme, som nogle af mine Landsmænd fældede over det første, samt af den megen Høflighed hvormed det blev optaget af den Forfatter, imod hvilken, eller snarere til hvilken det var stilet. Denne Mand, som i sin Upartiske Undersøgelse om de Akademiske Exammer, viiste

saa megen Kundskab om Videnskabernes Tarv og Sammenhæng, vilde jeg give Anledning til, at gjøre sine Tanker bekiendte om flere Ting vor Studeremaade her i Landet angaaende. Jeg hastede ikke dermed; thi jeg havde heller ønsket, at en anden havde gjort det. Men da ingen anden vilde, vovede jeg at indlade mig i en saa vidtløftig Materie, i det Haab, at bemeldte Forfattere ogsaa vilde indlade sig med mig. Nu, da dette Haab ikke bedragede mig, men han endog har givet tilkiende, at det skulde ikke mis-

9

267 Hage ham, at see mine Tanker over hans Skrift: Raisonnemems over Kiøbenhavns Universitet, saa synes mig, at jeg har Grund til at haabe, at Publicum vil ogsaa med Godhed optage dette Stykke, og undskylde de Mangler, som let kan indløbe i et Arbeide af denne Art, hvor der udkræves Agtsomhed paa alle Kanter. Denne Indsigtsfulde Forfattere Viiser i sit hele Skrift den samme Beskedenhed, det samme ordentlige og lette Foredrag, som i denne Fortale.

No. 251.

Arier og andre poetiske Stykker af Ambr. Stub. Kiøbenhavn 1771, trykt hos H. J. Graae, boende ved gammel Strand. Sælges hos Kanneworff i Silkegaden i No. 66. for 1 Mark 8 Skilling, stor 6 Ark i 8vo.

Ambrosius Stub og hans poetiske smaa Arbeider ere saa bekiendte, at Læserne letteligen maa vide hvad de kan vente sig af denne Samling. Den er inddelt i 2de Parter, af hvilke den første indbefatter Gu-

10

268 deligs Arier, og om anden moralske og muntre Stykker. For de Læsere som ikke kiende denne Poet og hans Arbeider, ville vi anføre et lidet Stykke, som uden Tvivl vil behage de fleste Læsere for Indfaldets Skyld. Det er gjort over en liden Elling, der var skabt med to Hoveder og laae i Spiritus:

" Du lille Aande-Noer! hvi døde du saa

snart?

Du burde blevet her til noget stort og

art;

Men dette var tildeels dog alt for meget

lovet,

Da Lykken føier dem, der fødes uden

Hoved."

No. 252.

Formeenende Sandheder i adskillige Materier de smaa Kiøbsteder angaaende. Kiøbenhavn, trykt hos Paul Herm. Höecke 1771. Sælges sammesteds saa og paa Stadens Boglader for 4 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

11

269 Forfatteren holder ikke med dem, der troer, at Avlingsbrug bør gjøre de smaa Kiøbstæders Hovedstyrke, og at Handel og Fabriker dertil skulle være en Biestykke. Han indvender herimod, Vanskeligheden at faae Folk til Arbeidet, Lønnen som er høiere i Kiøbstæderne end paa Landet, og Levnetsmidlernes Kostbarhed formedelst Consumptionen, der langt overstiger det som en Bonde svarer i Kongelige Skatter. Han holder og for, at det var got, at Handelsmænd ikke havde Tilladelse at handle med alle Ting, men visse Personer allene skulle handle med visse Ting; hans Grunde herfor ere meget rimelige; men alt hvad han saa disse faa Blade afhandler, er dog saa overmaade løselig, vilt og ikke udførligt afhandlet, at man ikke engang kan ansee det som et got Udkast til en Afhandling i denne Materie.

No. 253

Beretning om Steenkul paa Bornholm, aflagt til det Kongelige Danske Land-Huusholdnings Selskab ved dets Commissionairer, og nu til Fædrenelandets.

12

270 Nytte paa Selskabets Bekostning ved Trykken bekiendtgjort. Kiøbenhavn, trykt Hos August Friderich Stein 1770. Er bleven af Selskabet uddeelt gratis, stor 2 1/2 Ark med 2de Kobbere.

Denne Beretning er Frugten af en Reise, som Hr. Bergraad Blichfeldt og Hr. Kantzellieraad Martfeldt, paa det Kongl. Danske Land-Huusholdnings-Selskabs Regning, som dets Committerede foretog til Bornholm, for at undersøge, hvorvidt det kunde være rimeligt, og hvad Haab man kunde gjøre sig om Steenkuls-Gruber der paa Landet. Udfaldet som denne Beretning legger for Dagen, Viiser at det vilde være uforsvarligt, ikke at anvende al muelig Flid paa at udføre saa rimelige og for hele Riget saa fordeelagtige Udsigter. I Beretningen anføres: 1. De Kiendetegn man ved Bergbefaringer Haver at see paa i Naturen, for at over beviises om, at den Bergart man søger, er af den rette Art og Beskaffenbed, og Arbeids-Bekostningen værd. 2 De Erfaringer som disse Sælskabets Udsendte Have samlet paa Reisen i Skaane, i Sammenhæng

13

271

med den Bergbefaring, som er skeedt paa Bornholm. 3. De Efterretninger de have havt paa Bornholm. 4. Bergartens Beskaffenhed og Bergbefaringens Nytte. 5; En Historisk Sammenligning imellem de forhen der paa Landet gjorde Forsøg, og den rette Bergværksmæssige Omgangsmåde, som. burde iværksættes om Steenkul af behørig Godhed skal erholdes.

No. 254.

Efterretning om Steenkuls Nytte, Natur og Udvindingsmaade ved M. de Tilly, oversat af det franske Sprog efter Oplaget trykt til Paris 1758, og forsynet med Anmærkninger for de Bornholmske Steenkuls Skyld, af Christian Martfeldt, Kongel. Kantzelli-Raad, Sekretær ved det Kongelige Danske Land-Huusholdnings-Sælskab, og Medlem i samme, samt i det for Kunster, Manufaktur og Handel oprettede Sælskab i London. Kiøbenhavn, trykt hos N. Møller, Kongel, Hof-Bogtrykker 1770. Sælges hos Oversætteren, 2det Huus

14

272 fra Assistentzhuuset ud til Stranden, for 2 Mark, for 7 Ark i 8vo. med et Kobber.

Enhver indseer letteligen af hvor megen Nytte denne Oversættelse vilde være, i Fald der en Gang blev gjort Alvor af at arbeide paa Steenkul i Bornholm, og om det ikke skeedte, kunde dog den udførlige Oplysning, der gives i denne Afhandling, maaskee give andre Anledning til at søge denne nyttige Bergart, endog paa andre Steder end Bornholm.

No. 255.

Forklaring over de fem første Kapitler af Evangelisten Makthæo, til en Prøve udgiven af Nicolai Nannestad, Doctor i Theologien og Professor ved det Kongel. Gymnasium i Odense. Ap. Giern. 8, 30, 31. Forstaaer du og det som du læser? •— — Hvorledes skulde jeg det kunde, med mindre nogen underviiste mig? Kiøbenhavn 1771, trykt paa Autors egen Bekostning hos Joh. Rudolph Thiele. Sælges hos Kannevorff i Sil-

15

273 kegaden i No. 66. for 2 Mark, stor 12 1/2 Ark i 4to.

Den Højærværdige Forfatter bekiendtgjør herved et Forehavende, som tilfører ham og hans Stand en sand Ære. Længe nok haver det danske Publicum savnet en almindelig, nyttig og brugelig Forklaring over Bibelen i Modersmaalet: og hvo tilstaaer ikke, at Mangel paa en Forleggere er mere Aarsag herudi end nogen anden Ting? — Religionens fornuftige Elskere ville høit agte og takke Hr. Forfatteren, om de endog kunde vente sig

mindre Fuldkommenheder i Skriftet, end som denne Prøve virkeligen lover dem. Vi have ved Giennemlæsningen især agtet paa de Skriftens Steder, hvor Fortolkningen synes at have nogen Vanskelighed, og vi fant ingen gammel exegetisk Slendrian, ingen Ængstelighed. — Der var os en sand Fornøielse, om vi her tillige kunde have beviist vores Udsigende; men vores Plan tillader dette ligesaa lidet, som at anbringe nogle efter vore Tanker meget vigtige Erindringer, saa vel paa de Ulærdes

som de begyndende Lærdes Vegne, (see

16

274

Fortalens Begyndelse.) Vi vilde tale om en frie Oversættelse, som nøiere fulgte vores Sprogs Egenskaber i Periodernes Sam menbindelse, Ordføielser, Udtryk. — Men vi mag tie, og alleneste ønske, at Hans Højærværdighed Hr. Forfatteren, maa være ligesaa lykkelig i at faae indsigfulde og ædeltænkende Mænds Raad, Erindringer og Anmærkninger, som vi forsikkre os om hans Retskaffenhed i at modtage og bruge dem.

(Fortsættelsen følger.)

NB. Disse 255 Skrifter udgjør i alt 640 3/4 Ark, koster 26 Rixdaler 4 Mark og 6 Skill.